

Podmínky použití

Knihovna poskytuje přístup k digitalizovaným dokumentům pouze pro nekomerční, vědecké, studijní účely a pouze pro osobní potřeby uživatelů. Část dokumentů digitální knihovny podléhá autorským právům. Využitím digitální knihovny a vygenerováním kopie části digitalizovaného dokumentu se uživatel zavazuje dodržovat tyto podmínky využití, které musí být součástí každé zhotovené kopie. Jakékoli další kopírování materiálu z digitální knihovny není možné bez případného písemného svolení knihovny.

Hlavní název: Katolické listy

Autor:

Vydavatel: Josef Kratochvíl

Vydáváno v letech: 1897-1903

Stránky:

Redakce, administrace a expedice
Praha, Pštrossova
ulice č. 200-II.
Nefrankované do-
pisy se nepřijímají,
rukopisy se nevrá-
cejí.
Nezapečetěné re-
klamae jsou porta
prosty.
Vychází denně
o 6. hodině ranní.
Číslo za 4 kr.

KATOLICKÉ LISTY

Předplatné:
Pro Prahu s donáškou
do domu
měsíčně . . . zl. 1.40
čtv.letně . . . zl. 4.20
celoročně . . . zl. 16.80
Pro tuzemsko poštou
měsíčně . . . zl. 1.50
čtv.letně . . . zl. 4.50
celoročně . . . zl. 18.--
Do cizozemská (Ně-
mecka a Švítska)
čtv.letně . . . zl. 6.--
celoročně . . . zl. 24.--
Do Ameriky, Francie,
Sývčarska, Itálie, Bel-
gie, Anglie a Ruska
čtv.letně . . . zl. 6.00
celoročně . . . zl. 28.40

Číslo 1.

V Praze, dne 1. ledna 1897.

Ročník I.

PROGRAM

katolického sdružení v království Českém.

Neutěšeným způsobem plní se i na národu našem dnes výrok Kristův: „Kdo neshromáždí se mnou, rozptýluje.“ Od-
padnutí od zásad křesťanských, jež liberalismus od let rozsévá v národech kulturních, k mravní i hmotné zkáze je-
hich. přivádí též národ v rozklad, jenž máří síly naše, podřívá blahobyť a vzdaluje nás od vlasteneckých cílů našich.
Jediné v kříži a věčných pravdách jeho jest vyvážnutí z rozháranosti nynějších poměrů politických společenských a
hospodářských. Jen v tomto znamení jest vítězství nad zmatky přítomnými a záchrana od nehod budoucích. Vědomí
toto, trpkými zkušenostmi probuzené, den ke dni nabývá půdy v národech vzdělaných, jak tomu každodenní nasvědčují důkazy.

Pod tímto praporem, jediné spasným, seřadujeme se i my, kladouce sobě za první povinnost, *práva Církve* naší hájiti a
působení jejímu ve všech oborech života volného průchodu zjednávat. Za tou příčinou budeme snažiti se o to, aby zákony libe-
ralismem na ujmu tohoto volného působení Církve katolické svým časem k místu přivedené byly odstraněny, po případě zrevi-
dovány, a aby veškero zákonodárství státní a zemské dalo se v duchu zásad a zákonů křesťanských.

Vším způsobem budeme též obhajovati a pěstovati zděděnou *oddanost k nejjasnějšímu panovníckému domu* našemu, jakož
i úctu k veliké zákonnité *autoritě*, bez níž nemůže býti rádu společenského.

Rozhodně budeme na tom státi a toho se domáhati, aby *rovným a nezkráceným právem* také národu českému ode všech
bylo přiznáno a popřáno plné volnosti, a jazyku českému oprávněného užívání ve všech oborech státních a veřejných vůbec jak
v úřadování zevnějším tak i ve službě vnitřní se dostalo. Jediné na této cestě křesťanské spravedlnosti a blahověle možno dojíti
trvalého uspokojení všech národů, jež jest nejbezpečnějším podkladem moci a lesku říše všem nám společné.

Prosti však vši sobecké řevnivosti a nevráživosti národní i plemenné, přejeme té jedné *každé národnosti* říše naší, jmeno-
vitě též národnosti *německé* jednu vlast s námi sdílející, volného rozvoje národního, kulturního a hmotného života její.

Pamětlivi slavné minulosti a práv království našeho Českého budeme ostražitými zastánci celistvosti a svězákonnosti jeho,
a o to se zasazovati, aby *práva koruny české* korunovací Jeho-Veličenstva korunou sv. Václavskou znova byla spečetěna a s trva-
jícími poměry říše v souhlas uvedena přišla k platnosti.

Vedeni přesvědčením, že jen národ kulturně povznesený jest s to, aby zdárně práv a sil svých užíval a tak existenci a
blahobyť si zabezpečil, chováme srdečnou přízeň k *veškerému školství* národa našeho, a nepřejeme si ničeho více, než aby pravé
vzdělání všem vrstvám jeho co nejsnáze přístupným a dosažitelným se stalo. Avšak vzdělání není pravým, není-li provázeno
mravním životem na náboženském přesvědčení spočívajícím. Vším úsilím budeme tudíž o to se snažiti, aby všechno vyučování
proniknuto bylo duchem náboženským, aby neslo se nejen k vývoji ducha, nýbrž též ku křesťanské mravní výchově mládeže, a
k tomu cíli aby jmenovitě škole obecní navrácen byl ráz konfessionální.

Z těchto závažných důvodů pravé vzdělanosti budeme o to usilovati všemožně, aby *svěcení neděl a svátků* Církvi kato-
lickou ustanovených přiměřenými zákonnými prostředky zabezpečeno a v duchu Církve bylo konáno.

Toužebně žádané odstranění nehod hospodářských a socialních, které dnes národ náš s jinými národy tíží, vidíme možným
pouze v *společenské organizaci* stavů výrobních a živnostních, upravené dle moderních poměrů výrobních, oživané duchem
zásad křesťanských, opatřené dostatečnou mírou samosprávy jakož i účastí v zákonodárství.

Proto žádáme co nejširší volební právo *dle skupin zájmových* pro sněm zemský a vrácení sněmům práva, vysílání zástupce
do zastupitelstva říšského.

V příčině *břemen veřejných* bude cílem snah našich, aby tato co nejspravedlivěji byla rozdělena; jmenovitě aby přiměře-
něji zdaněn byl movitý kapitál, dosud pod mírou šetřený; naproti tomu pak aby polnímu hospodářství a malým živnostem v daních
přímých, a chudším třídám v daních nepřímých uleveno bylo.

Lotterie, jakožto nemravný a právě nemajetným třídám velice záhubný pramen příjmů státních, budiž odstraněna; *lichvář-
skému vykořisťování* cizí nouze a nezkoušenosti vydatnými prostředky zákonnými meze položeny; a *bursovnictví* tak upraveno, aby
sloužilo svému dobrému účelu a nikoliv k nesolidní hře a spekulaci.

Jako pro všechny stavy výrobní a živnostní tak i pro *zemědělstvo* naše, jemuž jakožto kořenu společnosti národní hodláme
věnovati přední pozornost, vidíme spásu v *závažném sdružení*, o něž se tudíž chceme zasazovati. Ochotně poskytneme ruku po-
mocnou ku každému kroku a opatření majícímu za cíl zachování a povznesení rolnického stavu našeho. Hlavně pak chceme o to
příčiňovati se, aby přílišná a vlastními silami již nepřekonatelná *zadluženost* jeho vhodným způsobem ulehčena; úvěr zemědělský,
jmenovitě osobní, náležitě upraven; a o nejširší vzdělání dorostu hospodářského účelnějším než nyní uspořádaným školství odbor-
ného bylo postaráno.

K zvelebení *řemesel* a živností *obchodních* považujeme v první řadě za nutné, aby průkaz spůsoblosti ve všech oborech
živnostních přišel ku platnosti a aby stávající rády živnostenské nejen dle poměrů a zájmů jednotlivých stavů zdokonaleny, ale
i ode všech povolání činitelů rádně a úsilovně byly prováděny. Všemohoucí péči naší bude se též těšiti upravení snadného a
levného úvěru živnostnického, jakož i zaopatření v invaliditě a stáří malých živnostníků našich.

Majíce na srdci blaho stavu dělnického, nepustíme se zřetele další rozvoj zákonných zařízení k jeho ochraně a pojištění
směřujících a všim úsilím budeme naléhati na přísné šetření jejich. Ochotně a účinně budeme dělnictvo podporovati ve vlastních
jeho snahách o zlepšení hmotného a duševního postavení jeho, dokud tyto na půdě zásad křesťanských se ponesou.

Netajíme si nikterak nepřiznání, s níž tuto projevované záměry naše na mnohých stranách se potkají, aniž obtíž, jež v po-
měrech nynějších snahy naše očekávají. Avšak stále rostoucí zbědovanost společenská a stále patrnější nedostatečnost k odpomo-
žení jejímu stran dosavadních co den mocněji volají nás k dílu pod praporem Kristovým. Utěšené úspěchy, jichž dosahují ob-
rodné snahy křesťanské u jiných národů, utvrzují nás v přesvědčení o včasnosti díla našeho a v důvěře v šťastné provedení jeho
též v národu našem. Nepřizní chceme čeliti láskou, obtížím vytrvalostí. K čemuž pomáhej nám Bůh!

Evropa na sklonku 1896.

V Praze, 31. prosince.

Kdyby Nordau měl psátí úvodník s názvem tímto, vymýšlil by stav našeho dílu světa barvami velmi temnými, ne-li do konce černými. A věru, že Evropa na konci století tohoto neposkytuje obraz mnoho útěšný. O smutném stavu říše naší netřeba psátí. Zná a cítí jej každý, komu nepodařilo se naroditi se milionářem. Kdo musí namáhati buď své ruce, anebo hlavu k vydobývání vezdejšího chleba, cítí povšechnou stísněnost, jež šíří se již do vrstev spodních.

Především celá Evropa počítuje neblahé následky vítězství Německa nad Francií. Těch 5000 milionů válečné náhrady Německo za čtvrtstoletí utratilo nejméně již třikrát na výzbroj vždy novější a též hroznější. Oč Německo co do rozměrů zemí a počtu obyvatelstva převyšuje Francii, to Francie nahraňuje zase větším bohatstvím. A nedojde-li mezi oběma soupeři k válce, zpravdíl se na nich známý dějepisný výrok, že naposled zvítězí ten, komu zbude poslední tolar v kapse.

A pod náklady na vojско sténá všude rolník a živnostník. I na nás ulehne nutnost, pořizovati nová rychlopalná děla za několik set milionů zl.

Avšak ani ve Francii bohatství není nevyčerpatelné. I tam ministr finanční neví si již rady, kde nabratí miliard na novou výzbroj, jak na zemi, tak i na vodě.

Klidnému pozorovateli toto vrhá miliard na výzbroj připadá jako smrtelná horečka.

— Kdy jen tomu zbrojení bude konec? — táže se každý.

Dívaldo takměř úžasné poskytuje Španělsko, jež s vynaložením posledních sil snaží se povstání na Kubě potlačit, povstání, pravě živě tajně penězi a zbraněmi ze Spojených Států amerických, jež mají sto chutí, přidati se zjevně na stranu povstalců.

— Což by ubohé Španělsko mohlo poříditi naproti obru Spojených Států, — řekl by mnohý. Leč tu třeba uvážiti, že skoro všechny dluhy Španělska nalézají se v rukou francouzských a anglických kapitalistů. A tu víme, kterak energieky umí Anglie zájmy svých věřitelů v cizích zemích hájiti. Ztráta ostrova Kuby znamenala by finanční úpadek Španělska. A ostatně země miliardářů — Amerika — nalézá se právě teď ve finanční tísní. Ostrov Kuba jest tedy i pro Evropu černým nebezpečným bodem.

Italie slavila smutné vánoce, když docházely první transporty nebohých zajatců po nešťastné expedici v Habeši.

V jaké náladě následkem toho italský národ se nalézá, bylo tam znáti velmi názorně z debaty o aparáti pro následníka trůnu. S jakou neuctivostí mluvilo se tam o panovnícké rodině, jest v dějinách parlamentarismu skoro neslyšháno.

Přebídnou politikou vlády jest italský národ svrhovaně roztrpčen. Veliké neúrodné lány pozehané země jsou lidem opouštěny, který z nich stěhuje se za moře. Řím stává se sjednocenou Itálií vždy osudnější.

Jiný zlověstný kout má Evropa na východě,

ježž diplomacie marně se snaží zastítí notami, vyžadujícími na Turko — reformy.

Turcín a reformy! Dříve by musili zrušiti korán a pak by teprv reformy byly možny. Korán a a reformy jsou pojny naprosto si odporující.

V Turecku reformy musejí se zaváděti jako v Srbsku, Rumunsku a Bulharsku.

Tureckým paším musilo by se prostě říci: klidte se z Evropy na dobro. Dokud toto se nestane, budou tam reformy pouhým snem, jemuž diplomacie sama nevěří. Prozatím diplomacie ten prohláší barák Turka opatřila nápisem: Ne dotýkáti se! Činí tak diplomacie hlavně z ohledů k Rusku, jež hledí o překot dostavěti sibiřskou dráhu. Překvapení při tom nejtrappnější má Anglie.

Anglické listy přinesly, že ze středu Číny mají býti stavěny viciálnky do Sibíře — na akcie, při nichž je ta svrhovaně mzutá podmínka, že toliko Rusové a Číňani smějí se státi jejich majetníky. Naproti komu podmínka tato čelí, je známo. Vychytrali Angličani totiž skupováním akcií průplavu suzského vyrvali jej z rukou Francie a s nimi zároveň i panství nad Aegyptem.

Nyní Angličani se táží: jen budou-li Rusové a Číňani mítí k tomu dosti peněz? Leč tu musí býti uváženo, že Číňan jest nejlaicnějším dělníkem na světě. O čínské »ajzenbány« nebude zajisté nouze.

Popřítí nelze, že na sklonku roku Rusko poskytuje obraz nejimposantnější, vzbuzující po všem světě obdiv.

Smutný obraz Evropy mimoruské je o mnoho povážlivější ještě v ohledě sociálním, o němž tuto dnes šířiti se nelze. Stávka baharých dělníků byla síce železným kruhem bohatých loďařů takměř zdrocena, avšak roztrpčená mezi nimi a stávkujícími vzrostla. A o to hlavně neovzetlým stávký šlo. Taktikou jejich je: kde jen mohou stávky zosnovati, zosnují je. Co na tom, podlehnou-li stávkující — myslé lidu roztrpčí se vždy více. Tím jest jejich účel dosažen.

A tu právě ocelili jsme se u pravého jádra věci. Trojspolek velmočí jest ve službách trojspolku jiného: Velkofinance, velkopřemyslu a velkoobchodu, jemuž onen skoro výhradně slouží svým ozbrojeným mírem. Trojspolek tento dal trojspolku velmočí prostou »maršrutu«: my potřebujeme pokoje k udržení svého ohromného majetku. Nechte všechny rozčulující otázky stranou. Nerozčulujte ani Francouze, ani Rusy; co je nám do otázky křesťanské v Turecku! Nechme jen klidně Španěly na Kubě vykrváčeti. Vyhrají-li povstalec, nám je to taky vhod, jenom když přijdou naše obchody, naše termíny a difference na burzách. Dělání dluhů ozbrojeným mírem vynáší nám více, nežli válka sebe vítěznější. Jenom žádné války a žádné rozčulující otázky: žádné boje kulturního — hloupost! — žádné náhlých reform. Té sociální kanali hodíme časem nějaký cár reformy a zatím zůstane všecko při starém. V našich službách stojí světová žurnalistika, ježž hlavními reprezentantý jsou: »Neue Freie«, »Frank. Ztg.«, »Köln. Ztg.« a pod., a ježž hlavní ráz je: nejhunsnější servilnost našemu trojspolku, a vykořisťování národů společenských tříd hmotně i mravně.

— Co jiní dosahují za dlouho slepícím krokem, to já rázem skokem. —

Jeho nejmilejší pochoutkou bylo, převáletí se na uválenou a umaštěnou pohovku, zapáliti si »sultánku«, pouštěti obláčky ke stropu a dumati o velikých věcech. — Eh, jak ten svět stojí hluboko pod ním, jak tone v samé prostřednosti! Však jen počkej, až já se vyšinu na arénu, já té pošinu ku předu!

Nabýv akademické svobody ženiální mladík pocítil ve svém duchu značné mezey, jichž bylo třeba vyplniti. Na gymnasiu měl síce času dost, aby »ochutnal« díla největších filosofů, ale neměl ho tolik, aby je pročel celá. Nyní ale umínil si, všecken čas věnovati četbě. Kterak krásně blouznilo se mu v dýmu sultánku o jeho budoucnosti, o níž byl přesvědčen, že bude epochální. Četl tedy a četl díla filosofů zabývajících se řešením nejzáužnějších otázek. Vrcholem všl filosofie byl mu Schopenhauer a mesiášem všech Nietzsche.

I on umínil si řešiti otázky, jimiž marně lámali si hlavy učení prvního řádu; ba nezalekl se ani otázky ženské, kteráž se mu zdála býti hračkou.

A tak mu na pohovce v dýmu sultánku, v hovorání a čtení minuly dny a měsíce. Ukazováčky na hodinách pořád stejně a nepozorovaně pošinovaly se dále, hodina utíkala za hodinou — — — Kdež se octly pandekty! V hlavě, jež se zanášela epochálními reformami, pandekty místa neměly.

— Nu co děláš, Jindřichu? — tážali se ho kollegové, když ho navštívili v pokojíku na po-

Tato žurnalistika jest naším honcem, naším revolverem. Ona musí měšťáckého moba bavit, musí mu denně lázet na pospas feudály a klerikály. Ona musí co nejrozhodněji potíratí ty, kteří našemu trojspolku vidí do karet, a kteří stále poukazuji: Vy velmočí vymaňte se ze trojspolku velké finance, velkopřemyslu a velkoobchodu, nenechávejte jím občanstvo vyssávati.

A zatím potentátí trojspolku tohoto ve svých palácích vedou život nejrozmařilejší. Za to, co menšímu kapitalistovi uloupili a co na menším průmyslníku bezmeznou konkurencí vydřeli, pořádají si orgie často až ku změknutí mozku ve společnosti divadelního polosvěta. Výminky jsou velmi řídky.

Oni ku svým lukulovským hodům pozvou si časem všeho druhu hodnostáře, aby ukázali, jak jsou konservativní a též loyální a snad i církevní, ale v jejich domácích knihovnách najdeš vedle spisů klasických, též spisy francouzských a německých pornografů, a jejich paněky dobře znají nejen Heineho a Schopenhauera, ale i nejmodernější dekadentisty s jejich zvrhlou morálkou, jež zamítá nejen učení Krista, ale i Mojžíšův dekalog.

Přepych rodin těchto velmočí jest přímo báječný, v němž je nemohou následovati nejbohatší rodiny panovnícké a tím méně slechtické. V jakém spojení tato moderní kapitalistická slechta s krubly vládními se nalézá, lze nejlíp poznati z děsné korupce, jež občas vychází na jevo a jež — jak se ukázalo v Paříži, Římě a jinde — rozplývá a ztrácí se v písku — soudních posejpaték.

Taková je situace Evropy. Evropa se svým ozbrojeným mírem nalézá se ve službách trojspolku světoválného kapitalistického, jenž sleduje tytéž zásady v Berlíně, Hamburku, Paříži, New-Yorku, Chicagu, San Francisku atd.

A jeho otrokem nejděnější je — liberalismus, ať si je židovský, francouzský, německý, anebo český. Trojspolek ten svou světovou žurnalistikou snaží se pozornost občanských kruhů od svého vykořisťování národů odvracet štaním proti matřím, zpátečnickým, klerikálním, křesťanským sociálním kteří vlastně snaží se lidu otvíratí oči a kteří ří: nechte-li, aby vám střechy padaly na hlavy, zavádějte sociální reformy na základě učení křesťanského a to hodně brzy, abyste s nimi nepřišli pozdě. Neboť všeobecná nespokojenost vzrůstá jako — potopa.

Na rozhraní dvou roků.

Odbila hodina s napjatou dychtivostí očekávaná, odbila půlnoc a do moře věčnosti navždy zapadl rok 1896, aby ustoupil roku, v jehož zezle stkví se číslice 1897.

Jest mnoho velkých a závažných událostí, které sběhly se na celé zemi v roce uplynulém, a bylo by záhodno v této chvíli též na tomto místě je zaznamenati. Že však prostor této rádkům vyměřený jest jen těsný, zastavíme se pouze u těch událostí, kteréž přímo dotýkají se vlastní a celé říše naší. Jsouce však přesvědčeni, že úctánstvo naše má dosud v živé paměti, co všechno stalo se roku 1896 na prospěch kulturního našeho povznešení a zúmyslně pro dnešek pomíjejíce národnostní řítenice, bujíci hlavně v t. zv.

hovee v oblaku tabákového dýmu. — Tyť vypadáš jak Joviš na Olympu, jen ještě několik blesků do ruky! —

Prvním jeho činem bylo, že pustil se do literatury. Jeho ženiálnost osvědčila se ihned tím, že zhrdnuł starým, copasickým rýmem. Jeho básně vyznačovaly se krátkými paradoxními větami. Ba časem u něho dostačilo pouhé: Ah — —! Anebo jen pouhé: Ó — —!

Zatím minul prvý rok na universitě. Jeho kollegové pokračovali jen tím slepícím krokem a náš Jindřich — dosud ležel na pohovce, zahaloval se ve svět tabákového dýmu a přemýšlel o velikých věcech. Ten veliký skok dosud nečinil.

— Ale letos je již učiním, učiniti musím. Svět se bude diviti! Začnu studovati do opravdy. Ale co? — Ty suchopárné pandekty římského práva? — Vidím, že římská tóga mi nesvědčí. Přejdu do Řeeka a dám se zapsati mezi syny Aeskulapa.

Všeobecné podivění.

— Jaký odbor si vyvolíš? — tážali se ho kollegové. — Věda medicínská přístě bude mítí jen samé odborníky. —

— O tom musím teprv přemýšleti, — odpovéděl. A na to zapálil si sultánku a uleh na umaštěnou pohovku, pouštěl z úst obláčky a přemýšlel.

— Ti všickni odborníci nestojí za nic, — k tomu úsudku dospěl, když dokončil desátou sultánku. — Na to se zvedl, ustrojil a vyšel si ven, podívat se na ten mizerný svět, o němž se v něm

FEUILLETON.

Na pohovce.

(Novoroční črta.)

K. Je tomu již 12 roků, když jsem byl upozorněn na mladíka, o němž v kruzích studentských šel jeden hlas: Je to chlapík, z toho bude něco velikého, jest povolán k věcem velikým! — Maturitu odbyl s vyznamenáním, profesori se o něm vesměs vyjadřovali pochvalně, ba ten a onen lichotil mu i do očí, když se ho dotazoval o úsudek ve sporné otázce, — slovem, pověst o něm v Praze roznesla se ve studentském světě, že to je ženiální mladík.

Pocházel síce z venkova, ale střední školy odbyl si v Praze. Byl synem jakéhoś úředníka. Na počátku školního roku povstal o něm, a snad i v něm spor: které fakultě mělo by dostati se cti, čtati jej mezi posluchači. Byl stejně vytečeným v matematice, jako ve filologii, ba i ve fysice vyznamenal se již na gymnasiu tou měrou, že profesora upozornil na zlepšení jistého elektrotechnického stroje. Obdiv spoluzácků, ano i profesorů uváděl jej samého v rozpaky. Konečně rozhodl se pro fakultu právnickou. Kolem jeho skrání předčasně začaly růsti vávřiny. Zalíbily se mu tou měrou, že jal se na nich odpočívati — jako v bujně jarní travě.

— Nechtě se ti ostatní pachtí ku předu — já si zatím pohovím, však já je dohoním! — říkal si!

»uzavíraném« území, třeňice, jimiž krásná vlast naše tak velice trpí, a nechtějící také čtenářstvo rozžalostňovati křčením mnohých a těžkých živelních pohrom, kteréž jí postihly, promluvití hodláme pouze o některých zvláště závažných čistě politických událostech.

A tu jest nám v první řadě zmíniti se o výmínečném stavu, kterýž byl ze známých příčin uvalen na Prahu a vůkolí dne 12. září 1893. za ministerstva Taaffova a místopředsedatele Franta hraběte Thuna. Týž výmínečný stav jako smutné dědictví připadl také kabinetu koalici ministru Windischgrätz, prozatímnímu ministerstvu hr. Kiehlma a konečně kabinetu hr. Badeniho, jenž ujal se vlády dne 2. října 1895. Za všech tří dříve jmenovaných ministerstev daly se pokusy o zrušení onoho stavu výmínečného, ale marně.

Byv podle našeho soudu zbytečně a uměle udržovan, zrušen byl teprve za ministerstva hr. Badeniho dne 18. října 1895.

Stalo se tak z té příčiny, že hr. Badeni postavil se vůči říšským českým poslancům na docela jiné stanovisko, nežli s jakého je posuzovaly jmenované předcházející kabinet, a že, přestav je považovati za živly výstřední, chtěl s nimi po případe i vyjednávat, třeba že nepokusil se ani o utvoření stálé většiny, o kterou by se opíratí mohl, nýbrž spokojiti se hodlal s většinou pořizovanou buď potřebou nebo náhodou.

Rozumí se samo sebou, že zrušení stavu výmínečného znamenalo také silné ořesení postavení místopředsedy hr. Thuna. Přes to doufal tento vysoce nadaný státník, kterýž, jsa synem otce v Čechách populárního, zamluvil se srdci všech věrných Čechů svou slavnou řečí, ve kteréž vyslovil na sněm království českého vroucí přání, aby císař a král co nejdříve ozdobil své nejjasnější skráně korunou sv. Václavskou, než podalí se mu udržeti se jako místopředseda v Čechách i nadál.

Ale hrabě František Thun se klamal, neboť nejen že nezdařil se mu kompromis, jež chtěl pro sněmovní volby v českém velkostatkářstvu uskutečnit, nýbrž také poslanci mladočeskí přerušili s ním na sněmě styky, ba opustili po krátkém, ale řízném projevu dra Engla demonstrativně i sněmovní síň a tak byl hrabě Thun nucen podatí již dne 15. ledna 1896 svou žádost za propuštění, kterážto byla pak dne 16. února 1896 také přijata. Hrabě František Thun, jenž byl místopředsedou v Čechách od roku 1889, jmenován byl pak po úmrtí pana arcivévody Karla Ludvíka nejvyšším hofmistrem Jeho císařské a král. Výsosti pana arcivévody Františka Ferdinanda d'Este, nynějšího následníka trůnu, kteréhožto vysokého úřadu byl však záhy zas ku své vlastní žádosti sprostěn. Vystoupil od té doby činně politicky ještě jen jednou a to v panské sněmovně, kde vřele ujal se zájmu král. hlav. města Prahy, jež již zlar a rozkvět vřelky mu na srdci ležel.

Nyní žije v ústraní, ale podobá se, že jen v prozatímním. Navzdý za to rozloučil se se světem bývalý dlouholetý předseda kabinetu hr. Taaffe, kterýž po trapné nemoci zemřel na svém zánku v Nalžovech dne 29. listopadu r. 1895. Novým místopředsedou v království českém jmenován byl hr. Karel hr. Coudenhove, kterýž hned po svém nastoupení vyzval úřednictvo v Čechách, aby pilně se učilo, jak

vzbuzovalo podezření, že se mu již tak nekojí, jako dříve.

Ba někdy se mu zdálo, jako by jeho někdejší obdivovatelé na něho jaksi útrpně se dívali a si šeptali: Škoda ho je, taková nadaná hlava!

— Vřak vy se podivíte, až já jen začnu! —

Minul opět rok. Pochodil si na fakultu medicínskou, podíval se na anatomické preparáty a když rok přešel, poznal, že chrámy a chránky Aeskulapovy se pro něho nehodí.

— A což abych to zkusil na technice. Odbor strojnický dělá úžasné pokroky. Taktéž i odbor stavitelský. Věk náš je věkem inženýrů a elektrotechniků!

Oba technické odbory měly pro něho své lákadlo. Obskakovaly ho jako dvě Syreny. Pro kterou se rozhodnou, které hoditi do lána jablko?

To se musí dobře promyslet i rozmyslet — na pohovce v dýmu vonných sultánek.

Když jich opět dvanáct vykouřil, dospěl k předsevzetí: dříve si vyposlechnu všechny profesory, který to z nich dovede nejlíp.

Mezi tím docházely ho z domova listy pérem vždy důtklivějším psané s velikými — ???!!! — brzo-li pak již začneš ???!!! — nás již všechna trpělivost přechází!!! — Já — otec — budu co nevidět dít do výslužby, — matka stárne a Karla se nemůže provdati, protože nemáme pro ni výstavu, kterou ty jí v Praze utrácíš!!! — Máš-li pak svědomí ???!!! — ty lumpe jeden!!!

Otazníků a výkřiků těch v každém listě přibývalo.

Minul již 3. a 4. rok a náš ženiální pan

nevyhnutelná potřeba žádá, jazyku českému a tím arciť vzbudil k sobě u Němců našich, jejichž pánovnost a nesmfřitelnost jest známa, jen nedůvěru.

Velmi šilý a potěšitelný život zavřel r. 1896. na družné Moravě. Zvláště mnoho bylo v ní učiněno na prospěch českého středního školství. Ne ovšem blahovůl vřady, nýbrž soukromou vlasteneckou obětavostí, z jejíž půdy vyrostly reálky v Hodoníně a v Lipníku, gymnasia v Místku a v Zábřehu a vyšší obchodní škola v Brně. Dež Bůh, aby jen ku cti a slávě českého jména prospívaly!

O sněmovních volbách nepodařilo se bratřím moravským dobytí na sněm většiny, poněvadž nedovoluje tomu prostě kráiklav nespravedlivý volební řád, za to však bylo korunováno první samostatně vystoupení strany katolicko-národní výsledkem čestným. Podařilo se jí zmocnit se několika mandátů a její poslanci dokázou brzy, že jsou zrovna tak dobrými Čechy a vlastenci, jako poslanci strany národní čili staročeské a strany lidové nebo mladočeské, kteréžto obě vešly ve zvláštní kompromis, jen aby ji udolaly. První důkaz svého opravdového vlastenečství poslanci katolicko-národní skutečně již podali.

Podepsali totiž adresu státoprávní, o které zmíníme se na jiném místě. Pohříchu hrozí na Moravě nové bratrovražedné, Němcům vítané boje od t. zv. »Mladé Moravy«, která sestává z osob na mnoze mladých, ale nade všechny ostatní podle svého vlastního domněn povýšených, dosud celkem neznámých osob, ustavila se právě jako strana samostatná. Do prací od ní slibovaných neklademe nadějí takřka žádných.

Veliké vítězství slavila za to národní jednota a svornost v třetí naší korunní zemi, ve Slezsku. Neboť nejen že bylo zvoleno o posledních sněmovních volbách šest dosavadních slovánských poslanců (tři Čechové a tři Poláci), nýbrž všichni byli zvoleni ještě daleko větším počtem hlasů, nežli stalo se před třemi roky. Statečně držel se slezští Čechové také při volbě do okresních školních rad a silničních výborů. Také to bylo na novo prokázáno, že »jen z pilné ruky naděje svitne« a nesvár v domácím táboře, že jen vlastní sílu podlamuje. České matiční gymnasia v Opavě volá ovšem po svém sestátnění dosud marně, ale dojde na ně bohádj již roku letošního.

Pokud se týče naší polovice říše, zobrazují se její politické události — nehledíme-li ke stykům zahraničním, o kterých více napíšeme v neděli — v jednání říšské rady. A tu můžeme říci podle pravdy, že pověstná »železná ruka« hr. Badeniho měla až dosud velké, v pravém smyslu slova polské štěstí. Můžet pochlubiti se hr. Badeni, že jeho kabinetu podařilo se uskutečnit tak mnohé velké a dalekosáhlé dílo, o jehož provedení marně uslovali předchůdci jeho. Jest sice pravda, že nepoštětlo se mu k veliké zajištění jeho žalosti rozřešiti nejpřednější dílo jeho poslání, provésti totiž nové vyrovnání se zeměmi koruny sv. Štěpána, za to však podařilo se mu uvítí celou kvitci nad míru závažných zákonův, kterých obyvatelstvo říše po dlouhá leta marně se dovolávalo. Tak na příklad byly odhlasovány a částečně také již schváleny: oprava volebního řádu do říšské rady a oprava berní, s kterýmiž těsně souvisí rozšíření volebního práva pětizlatových poplatníků na po-

»doktor«, později »inženýr« dosud přemýšlel o velikých věcech — v dýmu sultánek na pohovce.

Ve čtvrtém roce došel ho nový list z domova tohoto lakonického obsahu: Milý Jindřichu! Vědomost ti dávám, že jsem byl dán do výslužby a že od te chvíle všechny podpory Tobě zastavuji, protože to nevede k žádným koncům. Tvůj pečlivý otec . . .

Dojem listu od otce byl nepopíratelný. Vymrštilo jím to z pohovky a z dýmu papirosů. Jal se proházet a přemýšlet: Co teď?

A výsledek přemýšlení důstojně odpovídal jeho ženiálnímu duchu. Odhodlal se konečně ke skoku. — Oženim se! — zvolal.

Jeho paní domoucí měla sestru, a ta sestra měla mistra krejčovského a ten mistr měl dceru, s kterouž se časem pan doktor setkal a s ní po studentsku pohovořil.

Brzy se rozneslo, že slečna Klarinka má pana »doktora«, či pana »inženýra«.

Vlastně nikdo nevěděl určitě: Je-li panem »doktorem«, anebo panem »inženýrem«.

At si ostatně byl »doktorem« a »inženýrem« v jedné osobě, tolik bylo jisto, že v osobě pana krejčovského mistra našel »svého muže«, jenž mrou a velikánskými nůzkami dělal lidi a jenž si též umínil, udělati z »doktora« »člověka«.

— Prosím, — p. »doktor« pravil k němu, — takhle to nejde, tentononc, voní musej udělati zkoušky. —

— Zkoušky, zkoušky! — odvětil rozpačitě, jako by se octl před kamenem mudrců.

platníky čtyřzlatové, dále schválena oprava domovského zákona, oprava berní a oprava občanského soudního zřízení. Schváleny byly také zákony o melioračních půjčkách, o splátkových obchodech, zákon proti šidbě v obchodě, o cestách z nouze, o revisi katastru pozemkové daně při pohromách živelních, zákon o patentech, o zabezpečení místních drah na r. 1896 a j.

Na samém konci pak sněmovního období schválena také částečná ale důležitá oprava novely životnostské a konečně zákon o upravení úřednických a učitelských platů, o zlepšení pensí pro vdovy a sirotky po úřednících, o zvýšení kongruy. Vyřizen byl také rozpočet prozatímní a celý rozpočet státní pro rok 1897 dojednán bude již jen v několika málo sešlých.

Tušíme, že již tyto zde vyjmenované zákony mohou naplnivati prsa hr. Badeniho jistou sebevědomou hrdotí, ale na prospěch našeho národa učiněno při tom všem jenom málo. Doufejme, že letos bude tomu jinak a že také hrabě Badeni vykoná konečně svou povinnost vůči němu, a že překročí skutečně dle daného slibu k řešení souboru oněch záležitostí, kteréž tvoří dle jeho vlastního vyjádření otázku českou, a že nebude se vymlouvati nesnáze, jež má, jak svrchu již bylo naznačeno, s novým vyrovnáním s Uhrami. Jest pravda sice, že promluvil již mnohé krásné slovo, ale národ náš má krásných slov již dávno až po krk.

Teď žádá si již skutků, ale padá na váhu, že mluví mladoceské nyní domínující strany, dr. Herold, nucen byl prohlásiti dne 29. prosince na sněmě království českého, že jeho strana k hr. Badeni mu důvěry nemá.

Mnoho bude záležitostí ovšem na výsledku blížících se říšských voleb, kteréž budou se dít již na základě nové volební opravy. Výsledek ten jest dnes ještě zastřený tajemným obrazem, a tvrditi lze s jistotou určitostí jen tolik, že počet nynějších německých liberálních poslanců značně se zmenší, ale na druhé straně se dostane se do nové sněmovny něco živly sociálně-demokratických. Dalo by se sice již dnes jaksi předběžně naznačiti, kterék as bude vyhlížeti většina nové sněmovny poslancecké, ale nechtějice kaliti mysl jen pouhými domněnkami, raději od toho upouštíme. Přejme si toho jednoho jen: aby letošním rokem konal stát vůči našemu národu povinnost svou, jako jí tento koná k němu. Aby k tomu byl donucen, o to postarati se, jest věci voličů.

O hlavních událostech, týkajících se ostatních korunních zemí, promluvíme podle příležitosti.

Vděčná vzpomínka.

Na místo dvou potud vydávaných časopisů výhradně věnovaných zájmům lidu katolického dnešním dnem nastupuje denní ranní orgán »Katolické Listy«, kterýž jak doufáme, radostně vítán bude jakožto obhajče všeho smýšlení a snažení křesťanského a církevního v kněžstvu i lidu katolickém.

Nadějeme se, že při soustředění všech sil hmotných a duševních v tomto žurnalistickém podniku stačí zmíněný list k odražení všech útoku protikřesťanských a proticírkevních i také k vydobývání mnohé ztracené posice v obecenstvu našem, pokud

— Co pak vlastně studýrovali? — tázal se ho pan mistr dále.

— Kdybych já to věděl! — odpověděl pan »doktor«.

— A tohle je jiná. Tak vědí p. doktor co, když se nemaj ke zkouškám, tak pjdou k panu doktorovi psát. Moje švakrová u pana doktora Schnitzera posluhuje, ona se za ně přimluví, aby jich vzal do kanceláře. —

Kariéra ženiálního mladíka po šestiletém prodlení na universitě byla v advokátní kanceláři s měsíčními 20 zl. rozhodnuta. Po roce asi dostal 30 zl. A nyní je sollicitorem s 40 zl. měsíčně. Jeho p. tchán ještě s kterýmisi mistrem truhlářským je úředním »šacrem«. Chodí s ním po partajích, jež zůstávají bluzní činži, fendovat a vydělají si dohromady hezké peníze. Dnes si p. tchán při pivě pochvaluje, jakého »člověka« z toho ženiálního mladíka udělal.

I otázka ženská jest u něho prakticky rozluštěna. Vyjde-li si časem na pivo, jde jeho »paní« sebou a když má na táčku 4—5 čárek, říká k němu: Ty, Jindro, půjdem domů. — A Jindra zaplatí, sáhne po zimmku a po klobouku, zaplatí, poručí se hostům a jde — za svou »paní« jako poslušný pejsek domů. Jaký to praktický filosof!

U soudu zadává své fendácké »spisy« panu adjunktovi X., svému kolegovi ze studij, jenž slepicím krokem udělal dosti slušnou kariéru, kdežto on »ženiálním skokem« vyšinul se — na »fendáka«.

Myslím, že obrázek tento načrtnut je dle pravdy a že by se mohému »ženiálnímu mladíku« mohl hoditi k novoroční úvaze.

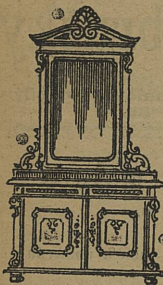
Tržnice nábytku společenstva truhlářů v Praze

doporučuje P. T. obecenstvu své

hojně zásobené sklady
všeho druhu nábytku vlastní výroby
dle nejnovějších vzorů.

Úplné vybavy pro nevěsty vždy v hojném výběru
chová na skladech

Přijímá veškeré zakázky dle svých vlastních neb předložených nákrešů ku vyhotovení, za přesné a solidní provedení ručíc.

Hlavní sklady: PRAHA, Poboční sklady: PRAHA, 16

Příkopý, „Nový Bazar“ č. p. 957-II. Ferdinandova třída číslo 25 nové.

Křestanský závod!

Sklad oděvů pro dámy

a všech druhů

dámské konfekce

jako: 27

pláště, kabátce, pláštěnky, bluzy; teč objednávký přesně dle míry ze svých neb přinešených látek zhotovuje známá firma

Mat. Novák v Praze,

v Husové třídě č. 227-II. (vedle mater. závodu J. Anděla.)

Vlastní výroba!

Ceny mírné!

Tachan

jest jediná cukrovinka na světě, která není pouhou lahůdkou nýbrž
vydatnou potravou,

♦ která vyzívností svou po bok se staví hovězímu masu. ♦

Dle rozboru přísežného lučebníka p. **J. Koblice** obsahuje cukrovinka tato:

vláhy	3.22%
nerostných látek	0.77%
tuku	28.68%
uhlohydrátů rozpustného	51.52%
nerozpustného	2.43%
buničiny	0.88%
bílkovin	12.40%

což výše uvedené v plné míře potvrzuje.

Prodává se v elegantních krabiciích plechových
za 25 kr.

Tachan vyrábí v Rakousko-Uhersku, ba i v celé střední Evropě jediné:

Továrna na orientálské cukrovinky

A. MARSNER,

Král. Vinohrady „Plzenka“.

Týž doporučuje

čajové bonbony

a jiné orientálské cukrovinky.

HLAVNÍ SKLAD v PRAZE

Ferdinandova třída proti
Choděrově restauraci.

Velkolepé prodejní síně. Zvláštnost Prahy.

Hynek Gottwald

Na Příkopě v Praze „u Špinků“

doporučuje:

Koberce všech druhů:

☛ k oltářům a do kostelů, ☛

stůčkové,

salonní, před pohovku a smyrenské koberce.

Stolní příkrývky.

Příkrývky fanelové a z velbloudích chlupů.

Prošívané příkrývky.

Lambreky (ochranné obvěsky k oknům).

Záclony.

Krajkové záclony cremové nebo bílé.

Látkové záclony.

Cestovní plaidy anglické a zdejší.

Cestovní příkrývky

(tygrované atd.)

Kufry a cestovní brašny.

Deštníky.

Župany.

Úplná

lůžková zařízení:

drátěné matrace,

pérové matrace,

žíněné a řasové matrace.

Železný nábytek:

postele,

noční a mycí stolky,

stojany na šaty,

zástěny ku kamnům,

uhláky a přístavec

ku kamnům,

květinové stolky.

Stolky (jemně, dle slohových vzorů spracované) na navštívenky.

Zahradní nábytek:

lavice, stoly, židle,

zahradní stany.

Příhrady na láhve.

atd. 37

Továrna na železný nábytek I

Továrna na zboží lůžkové I

Hynek Gottwald

na Příkopě v Praze „u Špinků“

Nakladatelství sv. Norberta

ve Vídni. III. Seidlgasse 8.

K novému roku doporučujeme vld. kněžstvu z našeho skladu
v nových vydáních a nových laciných cenách:

Zpov dni listky. Nové vydání v 12 vyobrazených z nového zákona. — S oddělitelným ústřížkem. — 100 kusů s obalem 30 kr. Cena: 1000 kusů 2 zl., 5000 kusů zl. 7.50, s tiskem místa a doby poštou.

Nadační mešní kniha. Tabula renovat. S. S. Sacram. a listy k poznámkám pro rád bohoslužebný atd. celého roku církv. 80 stran 4° v stkvostné plát. vazbě s červ. ořízkou. Cena 75 kr.

Index Missarum Intentionum v příručním oktávovém formátě v stkvostné plátěné vazbě, černá se alatým tit. nápisem a červeným okrajem. Cena 75 kr.

Nadační tabulka (nadační mše). S 12 měsíčními tabelemi. Forma plakátová (48×62 cm.). Dvoubarevný tisk. Cena 10 kr.

Tabulka pravidel. Dvoubarevný tisk na silném kartoně. V modré neb zlaté obrubě. Kus (19×32 cm.), strany (19×15 1/2 cm.). Cena 50 kr.

Praeparatio ad Missam et gratiarum actio. Forma plakátu (50×66 cm.), silný papír, tříbarevný tisk. Cena 5S kr.

Calendarium hebdomadale in usum cleri. 10tý ročník 1897. Formát 31×32 cm., text latinský. Cena 80 kr. Praktický a krásně provedený týdenní útržkový kalendář pro farní kanceláře a duchovní.

Vedení matric dle rakouských platných státních zákonů a nařízení od Karla Seidla, kanovníka. 2. vyd. Malý 8° (I—XIX) a 660 stran) se 7 tabulkami. V černé plátěné vazbě 4 zl.

Farní a církevní formuláře. Úplná sbírka prohlednuta nejd. kn. arc. Ordinariatem ve Vídni a dle nařízení téhož upravena. Stále doplňována a rozmnožována dle nejnovějších církevních a státních výnosů a nařízení. Zřetelný tisk, silný papír. Cenníky zdarma.

Obrázky svatých ve formátě modlicích knih a menších. Provedení v jemných barvách na zlatém podkladu, v světlotisku, černém tisku atd. v balíčkách (100 obrázků) za 30, 60, 70, 90 kr., zl. 1.20, 1.50 a 2.50.

Upomínka na sv. zpověď a sv. přijímání v různých formátech a vyobrazeních. Upomínka na křest a břimování, příruční obrázky a listky, duchovní průpovědi s initialkami, listky z pilnosti, vánoční obrázky, diplomy, dopisnice, listky blahopřejné atd. Cenníky a vzorky zdarma. 74

Sedmdkrát prvními ce-
namí vyznamenaní:

Státní cena:
velká stříbrná
medaille

Umělecký
pro malbu

Národopisná výstava
v Praze,
Diplom
s právem ražení
zlaté medailie.

ústav
na skle.

B. ŠKARDA, Brno

dodal v roce 1896, následující okna chrámová:

Tasov, 6 oken, Velké Němčice, 1 okno, Letovice, 4 okna, Lišeň, 3 okna, Ústí n. OrL., 8 oken, Trešř 4 okna, Unčov, 1 okno, Dyjákovic, 4 okna, Budišov, 1 okno, Lysice, 5 oken, Brno, 1 okno, Klášter Redemptoristů Svitavy, 48 oken, Kameník v Krajině, 4 okna, Bojkovice 1 okno, Nivnice, 1 okno, Měrovice, 1 okno, Příbor, 5 oken, Hutisko, 2 okna, Hermersdorf, 5 oken, Český Rudolec, 2 okna, Suchbátka, 2 okna, Kokory, 2 okna, Hvězdice, 6 oken, Blučina, 4 okna, Boskovice 3 okna, Vekoš 2 okna, Drahotuše 1 okno.

V práci se nacházejí:

Pro Nové Město n. Met. 1 okno, Mysločovice 2 okna, Křenová 10 oken, Liebenthal ve Slezsku 3 okna, Radhošť 15 oken, Bohulice 3 okna, Sv. Hostýn 2 okna, Terviž Istrie 2 okna.

Četné tyto práce dokazují jistě, že ústav jest veden na cestě dobré a prací solidní získal sobě jména i známosti nejen v domově nýbrž i za hranicemi.

Rozpočty, vlastní náčrtky atd. Veleduštojmému duchovenstvu, patronátním představenstvům, národním výborům atd. vyhotovují zdarma a franko zasílám.

Pochvalné přípisy a doporučení po ruce.

78

Jana Procházký v Příbrami

umělecký závod

řezbářský a sochařský

doporučuje se

ku přesnému a dokonalému provedení

soch, oltářů,

kazatelů,

Božích brobů,

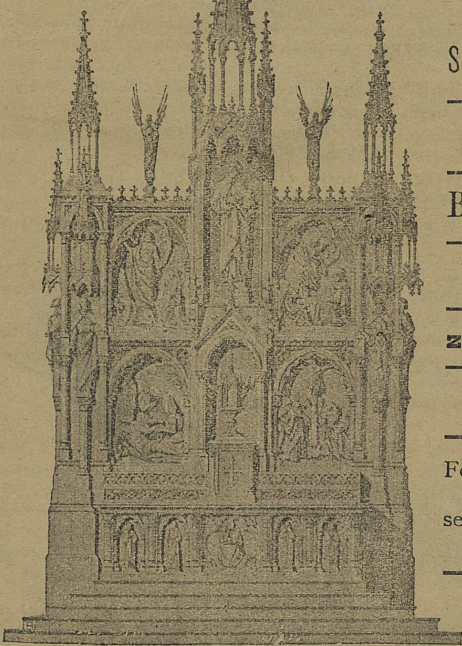
křtitelnic,

zpovědnic,

putlíků atd.

Fotografie, nákresy
a rozpočty
se ochotně zašlou
franko. 86

Ceny
levné.

Všeobecné hlasování

zavádí se o tom, má-li **Josef Rich. Vilímek starší** dosloužit „Humorům“ jako redaktor jen do konce nastávajícího 40. ročníku a pak jít na zasloužený odpočinek, či má-li jako ta stará vojna stát i dále na stráži a čekat, až jej vystřídá nejvyšší komando všech. Při všeobecném hlasování tom rozhodne **počet pánů odběratelů** 40. ročníku „Humorů“; bude-li jich méně než posud, „Johana půjde a nevrátí se více“; bude-li jich však aspoň tolik jako nyní, starý brácha flintu do žita nezahodí a to naše milování potrvá až do skonání! A tož, páni, hlasujte! Volebním listkem je postovní poukázka, vyplněná 1 zl. 45 kr. na čtvrt léta a zasláná „Humorům“ v Praze, kdež přesně započítá se každý jednotlivý hlas, aby nebylo skrutátorského šizení ani v pravo ani v levo.

Kristus a Madona

od jednoduchého do nejmenšího provedení
v největším výběru za ceny nejlevnější
k prání i na splátky.

Mikoláš Lehmann,

c. a k. dv. závod uměl. výstava a atelier pro náboženské obrazy, portréty atd. v Praze, Ferdinandova třída. 44

Založeno roku 1820.

Račte si povšimnouti!

C. k. výsadní

nejstarší česká továrna

na voskové zboží a bělidlo vosku,

závod pro spracování a import vosku, výroba umělých vosků pro úly atd., firmy

J. Vladyka a syn

v Litoměřicích n. Labem,
(blíže semináře).

odporučuje veleduštojmému duchovenstvu váženými přípisy veleduš. pánů za nejlepší uznané a nejvhodnější

Oltářní svíce sv. Bonifáce (déle jak 30 roků zavedené) v růžovém obalu specialita) zhotovené z pravého vybraného českého vosku vcelého 1 kg za zl. 2 60.

Oltářní svíce sv. Františka v žlutém obalu z pravého uherského a chorvátského vosku vcelého 1 kg za 2 20. Mimo to zavedli jsme ku všeobecnému přání vldůst. svých pp. odběratelů: **nejlepší voskové svíce** v modrém obalu, smíšené s kapáním voskem 1 kg za zl. 2 —, 1 80, 1 60, a 1 40 dle přísady vosku vcelého.

Svíce cerasinové v šedozeleném obalu v balíčcích po půl kg (v menších druhích zejména na obětník se hodí) 1 kg za zl. 1 10 všech rozměrů. Tyto svíce hodí se zvláště k vedlejšímu osvětlování, jako dekorace cest křížových neb pro potřebu funerální, naprosto nečadí ani nekapají, což dokázati můžeme nečetnými pochvalnými přípisy.

Dále dovolujeme si odporučiti: **sloupky voskové** všech tvarů a velikostí, bílé, žluté neb barevné 1 kg. za zl. 1 40, okrášlené, nedostizného dosud provedení 1 kg za zl. 2 —.

rozavěšovače svící nekapající, v závitkách, též po 2, 3 a 4 dekagr. 1 kg za 1 40 (velmi odporučitelné).

Výtečné kadidlo. Zasílání jen franko až na místo v celém rakousko-uherském mocnářství, bud na účet celoroční, neb za hotové při srážce 6 proc. Bedny se neúčtují, tudíž žádné výlohy a největší úspora při odběrech.

I nejmenší objednávka vyřídí se franko a svčdomitě. Nejlepší dlouhotvá renomé firmy **J. Vladyka a syn** jest zárukou rejejnějšího obslužení. — Prosíme veleduštojmé duchove, stvo za ctěné objednávky, znamenáme se s dokonalou úctou

J. Vladyka a syn v Litoměřicích. Skapaný vosk převezme za nejvyšší ceny Cenníky jakož i vzorky zdarma a franko. Za nejspolehlivější zaslání se ručí.

OSVĚDČENÍ.

J. Vladyka a syn, továrna na voskové zboží, Litoměřice. 68

Se záslukou svící byl jsem úplně spokojen, račte mne opět svíce téže quality a velikosti zaslati atd V Sázavě, dne 17./XI. 1896.

P. Jan Konečný, farář.

Roku 1896 vybilili jsme na vlastním bělidle přes 8000 kg vosku nejlepší jakostí.

Důležité pro d á m y.

Jak zh sta se stává, že i nejlepší a nejrenomější papírů březe za své, než aby se tušilo, co toho přičinou! Mllo koho napadá, že jsou tím vlny všeliké skodné přísady, jele vědomky i nerádomu používá se jako přímásků ku škrobů a tím pádlo se ntě. Aby se tomu předešlo, je radno upobáhit jedné ryzé čistý česalův křísťavý škrob s lažurkou. Je to nejlepší prostředek, abyprá lo krásného lesku, pružné tuhosti a skvoucí bělosti nabylo, než jakých přísad k tomu zapotřebí. Dostati lze v krabičkách po 7, 14, 26, 50 a 98 kr. i s návodem u firmy

Ant. Česal

v Praze, v národním domě Husovy třídy a Beletmského náměstí.

Na venkově lze obdržeti v obchodech kupeckých, materialních a mydlářských a pravý jen tehdaž, je-li na krabičce firma: Ant. Česal.

U

hoření uvedené firmy
vždy na skladě:

Žehličky

ku leštění prádla i výstpná, lažurový papír (Glanzpapier), bíledno (borax), stearin, gumu, vosk a křísťavý škrob, prací moučku (z louhu), bílicí prášek, parafin, jádrové mýdlo, mazavé mýdlo, pravý pšeničný a nejmenší ryzý škrob atd. v jasosti nejlepší a za levné ceny dostati lze jen pravé.

Kremový škrob

ku smetanové žlutému škrobení záclon, krajek atd.

Nejlepší král. modř

(šmolka) zvláste k prádlu se hodící v krabičkách po kr. 6, 12, 25, 50, a zl. 1 —

Modř zářivá

v plechových krabičkách.

Mýdlo

růžové ku čidění a leštění zlata, stříbra, mosazu, veskerého kuchyňského náradí, čistění tabul u oken, ploten mramorových a p. 1 kus za 5 a 8 kr.

Pomáda růžová

6, 10, 15.
Amor 7, 10, 15 kr.

Barvy

ku pohodlnému a levnému barvení v rudých oděvů, hodí se výborně k barvení světlých a tmavých látek. Balček 6, 10 až 15 kr. s návodem; ku změkčování prádla jedna láhvička 15 kr., pro kšenuková a kovová razítka 1 lahvička 15 kr., na rukavice 20 kr., ku barvení zlata (crem) 1 balček 6 kr., a 15 kr.

Leštidlo

na podlahy, jednohubý prostředek k obarvení podlahy a k doání téže lesku. Světla od stis. 1, tmavě do 6. 6, schne ve 4 až 5 hodinách dle tepla; 1 plechovka 1 kg. 1 20 dostati ku natření jednoho pokoje.

Leštidlo na podlahy z českého vosku.

Bílčf soda

účinná hlavně tam, kde je o rychlé odstranění žloutost prádla, skvrn z látek, ze skla, porcelánu, litinových a dřevoěných nádob.

Vosková pasta

na parafin i plech 80 kr. Sřídaci vosk 1 kus 80 kr.

Svčky

pravé Apolloně, steatitové, millore, sklepní, císařské, císařa é duté za ceny tovarní.

Sírky

morava 6, 1 reiká bednička 30 a 36 cr., obýhojně 17 a 19 cr., švédské 1 balček 6, 7 a 8 kr., pravé 10 kr., různé druhy svčnic, vos ořechů a jiných za ceny nejlevnější.

Zlato, stříbro

(tekuté bronzy) modř, mrdně, zelené, kterým možno poslati kšísťavý, obrazkové rámy, s doveš sochy atd. 1 lahvev 25, 30 a 50 kr.

Pudr

růžový, bílý neb žlutavý. Jest na kšísťavé. Krabička 35 a 55 kr., balíčky po 10 kr.

Honby

na 3 olní tabule, vel. v ržbě od 20 do 60 kr., honby košičé od 40 kr. až do zl. 1 20, na vozy za 50, 60, 75, 85 kr. a více, honby toletní 10 a 15 kr. více. Luňa 15, 13 a 20 kr., různé věci z luňy, jako rukavice, pružce, hadříky atd. za ceny tovarní. 65

Ant. Česal

v Praze, v národním domě Husovy třídy a Beletmského náměstí.

Osm prvních vyznamenaní, z nichž stříbrná cena státní a dva čestné diplomy.

Veledůstojnému duchovenstvu
za čestně projevenou přízeň
neuvroucnější díky
a k novému roku nejuctívější blahopřání

skládá

Karel Brejška,
vlastník Plzeňské pivnice v Praze,
Spálená ulice. 92

Založena 1853.

Oltáře, sochy, obrazy a j.

ve vkusném a levném provedení

přesně dle předpisů církevních v každém slohu doporučuje firma

PETRA BUŠKA SYNOVÉ,

umělecký závod řezbářský a sochařský pro práce kostelní
v Sychrově (Čechy)

Fotografie a nákresy u velikém výběru na přání k nahlédnutí
franko zašleme. 3

Nejlepší doporučení! Plány a rozpočty se neúčtují.

Český úvěrní ústav v Praze, na Příkopě čis. 13 nové,

Ve spořitelním oddělení našeho ústavu zúrokujeme

vklady 4½ procenty

ode dne vložení následujícího až do dne vybrání a vyplácíme je

do 200 zl. bez výpovědi,
pro obnosy do 1000 zl. stanovena výpověď třídní,
pro obnosy větší 1000 zl. stanovena výpověď 14 denní.

Obyčejně však vyplácíme obnosy bez ohledu na jich výši bez výpovědi.

Kupony přijímáme beze srážky za hotovost.

Venkovským vkladatelům dodáváme na požádání složní listy poštovní spořitelny, pomocí jichž mohou se vklady bez poštovného zasílati

83

Ředitelství.

Up-aný závodní fond ústavu	600.000 korun
další záruka	600.000 korun
úhrnem záruka ústavu do	1,200.000 korun

ALLGEMEINE LANDES-AUSSTELLUNG 1894
IN PRAG
ZUR JUBILÄUMSFEIER DER ERSTEN GEWERBE-AUSSTELLUNG
IM JAHRE 1791 IN PRAG
UNTER DEM ALLERHÖCHSTEN PROTECTORATE
SEINER KAISERL. UND KÖNIGL. APOSTOLISCHEN MAJESTÄT
KAISER FRANZ JOSEPH I.

DAS K. K. HANDELSMINISTERIUM HAT IN GEMÄSSHEIT
DES BESCHLUSSES DER JURÝ

DER FIRMA
EM. S. PETR
ORGELBAUER IN ŽIŽKOV (PRAG)
FÜR EINE
ORGEL NACH PNEUMATISCHEM SYSTEM

DIE HÖCHSTE AUSZEICHNUNG,
DAS EHREN-DIPLOM, VERLIEHEN.

WIEN, DEN 16. DEZEMBER 1894.

DER K. K. HANDELSMINISTER:

VĚDECKÁ ZEMSKÁ VÝSTAVA 1891
V PRAZE
N. OSLOVU JUBILEA PRVNÍ PRŮMYSLOVÉ VÝSTAVY
ROKU 1791 V PRAZE
POD NEJVYŠŠÍM PROTEKTORÁTEM JEHO
CÍSAŘSKÉHO A KRÁLOVSKÉHO APOSTOLSKÉHO VELIKÉNSTVA
CÍSAŘE FRANTIŠKA JOSEFA I.

C. K. MINISTERSTVO OBCHODU UDELILO VEDLE
SENÍ SBORU SOUDCŮ

FIRMĚ
EM. Š. PETR
STAVITEL VARHAN V ŽIŽKOVĚ (PRAHA)
ZA VARHANY PNEUMATICKÉ SOUSTAVY

NEJVYŠŠÍ VYZNAMENÁNÍ
ČESTNÝ DIPLOM.

VE VÍDNI, DNE 10. PROBNCE 1894.

C. K. MINISTR OBCHODU:

Příloha Katolických Listů.

Otče náš!

K Tobě, Bože na nebesku,
jenž mé srdce nejlíp znáš,
k Tobě vzhlížím, k Tvému lesku,
že i nám tu v žalném stesku
útěchy a síly dáš,
milostivý Otče náš!

Tys pln lásky, moci, síly,
jíz vše světy objímáš,
Tys náš Otec, dobrý, milý,
jenž k nám s pomocí se chýlí,
Ty všem ranám balsám máš,
milosrdný Otče náš!

Slyš mé prosby, slyš mé hlasy,
Ty, jenž bídu naši znáš,
sešli rok nám blaha krásy,
v bludné temno nalij jasy,
Ty, jenž jassem oplýváš,
vznešený Ty Otče náš!

Dr. M. Kovář.

Boženčino C.

Obrazek ze života malíčkových. Napsal Oldřich V. Seykora.

Nevyzpytatelný jsou rozumy a rozumky děti.
Malá Boženka chodila již do školy a uměla již psát i velké O a Q, ale tuze pěkně ne; a nyní podle paedagogické metody přišla řada na C. Ani nedýchala, když jim pan učitel ve škole poprvé na tabuli jako nějaký dvorní kaligraf napsal vzorné C, psané C, veliké a krásné, čisté, jasné, elegantní a jediným rozmachem ruky na tabuli takřka vhozené tak jistým a pevným tahem a tak sebevědomě, div Boženka to veliké a krásné C samým uctivým úžasem a sladkým údivem nespolkla i s tabulí. — to je panečku něco jiného nežli O a Q. Pan učitel pak poněkud stranou v před postoupil před tabulí před své C, hlavu trochu ponaklonil v zad a chvíli prohlíží a zkoumá, a pak se zálibou sám pozoruje to své krásné elegantní C a sám se chvíli kochá půvabem jeho vzorné souměrnosti, elegance a krásy závoň.
A Boženka ve své lavičce po panu učiteli i hlavíčku svou ponakloní na stranu a také ona tak pozoruje to krásné velké C; pak pan učitel hlavu zase narovná, Boženka také, pan učitel k dětem se pak obrátí, propoví hlasem, jakoby jim představalov zjev již dávno a toužebně čekány: „Tak to je tedy to velké C“, a Boženka si po něm v duchu s utajeným dechem a s jakousi zrovna posvátnou úctou táhle zaseptá: „Tak to je tedy to velké C.“ Potom pan učitel každému ze své školní drobotiny na jeho břídlíčovou tabulku na své místo sám kamínkem napsal krásné C a uložil každému aby je na tabulku „také tak“ doma napsal třicetkrát, ráno že to C bude ve škole prohlížet. A Boženka se její srdéčko blahem a touhou chvělo při myšlence, až i ona bude doma takové C psát a uměti: to budou panečku tatí a mamí koukat. Ale nekoukali.

S velikým plácem a nářkem vrátila se Boženka toho odpoledne ze školy a její břídlíčová tabulka i s houbičkou na špágtku při tabulce přivázanou se zrovna rozplývaly v její hořkých a bolestných slzičkách, jež jí po její jindy veselých a čtveračkových a filutářských tváříčkách nyní stékaly v umouněných loužičkách až na tabulku a na její oškubanou houbičku. Byly ty slze průvalem veliké duševní bouře Boženčiny a ta veliká duševní bouře Boženčina byla učiněnou nejkrásnější mixturou veliké lítosti a bolu a strachu a spravedlivého hněvu zároveň, mixtura zamíchaná lžičkou touhy po pomstě...

Boženčin tatí byl vyšším úředníkem na hraběcí panství a bydlil v cukrovaru, jenž byl od dědiny, ve které byla Boženčina škola, vzdálen asi 20 minut. Ráda Boženka chodila stromořadím po široké silnici do trochu vzdálené školy, ale nechodila sama: její o rok starší bratřík Miloš a někdy i celá tlupička ostatní drobotiny z cukrovary — cukrlátka — chodívali společně do školy i ze školy a dlouhou cestu a dlouhou chvíli si krátili jak uměli: někdy kuli i plány do vzdáleného budoucna pro život či pro ty blízké chvíle, co budou tropiti, až se zase vrátí ze školy; provozovali obchody a čachry výměnou různých životních potřeb a naturalí, — kus

břídlíčového kamínku či péro neb i nějaký obrázek či tkaničku za kus bábovky či mrkve, kus rohlíku za hliněnou kuličku, či zlatý prstýnec (od sklínkaře) za trochu důkladnější liznutí sladkého bonbonu, — někdy se i zhašterili jako dráčata a na smrt rozkmoťili a na věky znepráčetili ovšem na chvíli; někdy si též opakovali či hádali se o to, co jim ve škole byl vykládal velebný pán či pan učitel; někdy zkoušovali, kdo z nich „nejdál dohodí kamenem“, a někdy luštili i vědecké záhady: když je komin cukrovary vysoký 20 metrů, jak daleko je z cukrovary do školy. A byla-li nepohoda a bláto se po silnici rozlévalo jako láva, často se naskytlo, že jich dohonil z cukrovary prázdný vůz na řepu či na řízky. kočí zastavil, sebral drobotinu, naložil to všecko místo řepy a místo řízků na vůz a drobotinu cukrovarkou — cukrlátka — zavezl tak do školy aneb alespoň ku škole. Děti jely jako páni.

A dobře a ráda učila se Boženka a také byla hodná, až na ty povedené koušičky, co tam někdy sama a někdy v povedené kumpanii se svým o rok starším panem bratříkem Milošem prováděti si neobtěžovala. Proto také se někdy nad její dušičkou vznášelo ve vzduchu cosi jako od maminky slíbený pardusek, nejčastěji v době kampaně, kdy veliké nádvoří cukrovary bývalo plno vozů a volů a řepy a řízků a kdy Boženka někdy ve chvíli své veliké nudy z domů potají ven se vytratila a uklouzla a mezi vozy a voly a řepou a řízků na dvoře činila své tajné dvorní návštěvy. Jako poslední, kdy na velikém nádvoří cukrovary byly složeny a nakupeny celé kopce řepy tak, že končala ta se podobala alespoň se stanoviska Boženčina celému řepovému horstvu s jeho nepřehlédnými vrchy a hlubokými údolími. Tenkrát se Boženka ze své zakázané dvorní visitace domů příšourala „jako čuňátko“, spráskla mamí nad „čuňátkem“ ruce.

„Mami, prosím tě se nehněvej, já jsem zabloudila,“ vysvětluje Boženka umouněná, umazaná, uválená, jakoby jí právě z řepy vytáhla. Zabloudila's? A prosím tě dítě, kde?“
„V řepě, mami.“
„V řepě?“ zrohnila se mámi.

Boženka skutečně zabloudila v řepě: šla se „podívat na řepu“, vlezla do údolí řepového horstva, ztratila niť východu a pak se z labyrintu řepy nemohla dostat ven: dlouho prý nic jiného neviděla. Nejlí jen nebe a řepu.

„A prosím tě dítě, jak jsi se dostala ven?“ hrozí se mámi.

„Viš, mami, pak jsem už musila vylézt na vrch jedné hromady, abych se podívala, kde je zůsta v á m e. A to jsem se tak zamazala.“

Mami měla ovšem radost: z domu Boženka vyletí skoro jak anděliček, pak zabloudí v řepě, nevidí nic jiného nežli nebe a řepu, leze na vrch řepy, aby se podívala, kde zůstává, a domů se pak příšourá jako nejkrásnější „čuňátko“

Škola také byla vrcholem Boženčina respektu k autoritě všeho světa. Co řekl aneb učinil velebný pán anebo je jí pan učitel, to bylo vždycky nejlepší a vždycky to byla pravda. Jiný pan učitel byl cize také panem učitelem, ale nebyl je jí panem učitelem, — ten již nebyl tak moudrý. Proto také, když její o rok starší pan bratřík Miloš, jenž byl již ve 2. třídě, někdy na potvrzenou váhy svých moudrých slov, propověděl: „Náš pan učitel povídal...“, ihned tu byla Boženka se svým: „Neš, náš pan učitel povídal...“ Velebného pána měli společného a tu jeho autorita ovšem stejně platila již pro oba. Ano, v záležitostech vědy a umění platila pro Boženku autorita jejího pana učitele mnohem více nežli i sama všechna moudrost jejího vlastního moudrého tatínka.

„Tati, že nevíš, jak se píše velké O.“

„Takhle.“

„A já! — Podívej: takhle! Ten ocásek tu musí být.“

„Ty jsi také ocásek,“ propoví tatí.

„Hihi, — já to věděla, že to neumíš.“

A tati, jenž ani neumí napsati velké O s ocáskem, musel mlčet.

S velikým plácem a nářkem — jakoby se svět bořil — přišla Boženka ze školy domů toho odpoledne, kdy jim pan učitel ve škole byl na tabulí a pak na tabulku napsal své velké krásné elegantní C. Rovnou vrazila do kuchyně, aby útěchy hledala u své zlaté mamí. Ale mamí v kuchyni nebyla, byla tam jen sama služka, dobrá Anička.

„Pro pána krále, Boženko, co pak se jí stalo?“ lekla se Anička.

A Boženka chudinka v slzách ze svého malého srdéčka na volný vzduch tu tiskne svou velikou mixturu své duševní bouře a štká, až jí srdce usedá, a její břídlíčová umouněnými slzami pokropená tabulka i s houbičkou na špágtku při tabulce uvázanou se i samy družně zrovna chvějí bolestnou ozvěnou Boženčina velikého a štkavého pláče, jenž přerývá téměř každé slovo:

„Mi-MiMiMi-Miloš mně—h—h—h—smaha-smazal — Cehe-héééé!“ vrazila Boženka.

„Co že jí udělal Miloš?“ ptá se Anička.

„—smaha—zal mně—mněh—h—velké-kehé C—hehéééé!“ pláče a nářká a štká malá Boženka až jí srdéčko usedá.

„Co že jí Miloš smazal?“

„Ce'h-Ce'h—he-hehéééé!“
Copak je to, Boženko?“

„A-Aha-Aha-ničko—h, vy-nevíte co je-jeje-velké-Cehe-héééé?“

„Co že je velké, Boženko?“

„Cehehéééé!“ opět v slzách vrazila Boženka. Anička teprve po chvíli vyrozuměla, že Miloš byl Boženka na cestě ze školy smazal s její tabulky C, jež jí tam byl ve škole jako vzor domácí cvičení napsal — sám pan učitel. To byla ovšem pro Boženku katastrofa.

„No tak mlčela, Boženko, a už neplakala,“ konejší Anička. „Až přijde mamí, řekneme to mamí a Miloš dostane. A proč pak jsi to C smazal, co?“

„Pro—h — Pro—h — nihííííí.“

„Pro nic? Snad přece pro něco. Co pak mu udělala?“

„Ni—h — Ni—h — nihííííí.“

„Snad přece něco, ne?“

„Ni—hííííí“

Teprve však později vylezlo na povrch světa, že Boženka cestou ze školy byla Miloše velice hrubě provokovala: vyzývala mu několikrát před nosík nadržela svou břídlíčovou tabulku s páně učitelovým krásným C a byla toho neopatrného mínění, že by Miloš „takové C jakživ nedoved“; v tom se před Boženkou něco vzduchem kmtilo, byl to zločinný Milošův nasliněný prst, — pak m á z! — a vzorné páně učitelovo krásné C se na Boženčině tabulce rázem rozplývalo jako krásný sen a na tabulce po něm zůstal — ani ocásek. Boženka v prvním okamžiku stanula ve zkameněném strnutí jako by ani jasně nechapala, kam se to páně učitelovo C bylo vlastně podělo, — vzpamatovala se teprve, když Miloš byl již dávno v prachu a měl dobře: tabulku by mu byla o hlavu rozbila, kdyby byl totiž Miloš držel. To byla rána, ukrutná rána pro Boženku a každým způsobem hroznější, nežli kdyby byla tenkrát v té řepě snad zabloudila do smrti. Jak se objeví ráno před panem učitelem bez jeho C, ona, kterou pan učitel vždycky tolik chválil?... Jako by jí duch smazaného C honil, Boženka letěla k domovu; svou prázdnou břídlíčovou tabulku křečovitě tiskne pod rozchevné pažičko a slz krupějemi skrápí líce, ruce, tabulku, houbičku i uprášenou silnici, a štká, až hází celým tělíčkem. A s pantátou jakýmsi, jenž jí soucitně chtěl zastavit, Boženka ve svém velikém kvapu a ve svém velikém letu a bolu i hněvu nesmírném ani neměla kdy promluvit a jen rovno okolo soucitného pantátý letěla dál. — Ostatně co takový pantátá rozumí, co je velké anebo nevelké C, zvláště když už je smazáno.

„No tak už neplakala, Boženko,“ konejšila Anička. „Ukázala, já jí sama napíšu C a bude zas dobře.“

V usilných očkách malé Boženky a v její zkormoucené umouněnými loužičkami moc krásně pokreslené tvářičce kmtil veliký paprsek naděje. Boženka ještě několikrát na prázdně zaštkala, pak rukávkem sateček přejela obě očka a nosík i hubičku, a podávaje Aničce tabulku i kamínek, řekla již s radostným úsměvem:
„Tak buďte tak dobrá, Aničko.“

A Anička byla tak dobrá: utřela si ruce, vzala tabulku, vzala kamínek, přistouplila ke stolu, položila tabulku na vál, naklonila se nad tabulku, chvílenku přemýšlela a pak nahoru na své místo tabulku napsala nejkrásnější C, jaké uměla. Sama byla spokojena.

„Tak, — tu má, Boženko,“ řekla, „a teď si to C napsala třicetkrát. Nu tak viděla, a co se naplakala, zbytečně.“

Ale sotva že Boženka spatřila na tabulce Aničino C, znovu se dala do pláče a znovu vyrazila ze sebe:

„To není takové-hehehe-heééé!“

„Co není takové Boženko?“ ptá se Anička.

„Ce-hehehe-heééé!“

„Jak pak ne?“

„A ne hehehe-heééé!“

Anička se však marně namáhala, aby Boženka nabalamutila, že je to „právě takové C jako napsal pan učitel.“ — nebylo: tenhle ocásek je špatně, tahle hlavička není dobře, tuhle to břicho také ne a tuhle ta bambulička je takováhle a má být ta ko-vá-h-vá-h-vá-hle, štkala Boženka. Anička tedy smazala svůj prýl poněkud nezdařený pravopisný pokus a napsala nové C, ale dopadlo to jako dřív:

„To ještě není takové-hehehe-heééé!“ znovu se dala Boženka do náruku.

Anička tedy učinila třetí pokus, ale v tom již do kuchyně vstoupila sama mamí. Konec konců byl, že ani mamí neuměla napsat velké C, a přece byla chodila i do vyšší dívčí školy v Praze. Pěkná mamí, když ani neumí napsat velké C s pořádným břichem a s náležitým ocáskem.

Boženka již dávno posvátla svůj hrníček kávy dnes osolený celým proudem slziček a od mamí jak náleží vyhubovaný Miloš již dávno ku kávě své byl dostal od Boženky jako příkusek velmi hezkou buchtu, ale do zad, a Boženka v pokoji dosud u stolu sedí nad svou uplakanou brídlicovou tabulkou a marně se snaží, aby napsala C jako jí byl napsal její pan učitel. A mamí marně pomáhá a marně jí konejší a chlácholí.

V tom jde po dvoře okolo otevřeného okna pan adjunkt. Mamí vyskočí, přikvapí k oknu a zavolá: „Páne adjunkte! — prosím, račte býti tak laskav —

„Ó prosím, milostivá paní.“

Mamí rychle vypoví, jaké neštěstí stihlo Boženku, a poprosí: „Račte Boženice na tabulku napsatí sám velké C, prosím.“

„S největší radostí, milostivá paní.“

Jen co je pravda, pan adjunkt si dal velmi záležeti, ale dopadlo to jako s Aničkou a jako s mamí: ani pan adjunkt neuměl napsatí C.

Za chvíli šel okolo okna pan cukrmistr a mamí i jej zastavila, ale ani ten nic neuměl. Potom přišel na řadu pan účetní, — ten teprve nic neuměl.

Potom i vratný cukrovaru, — také nic neuměl. Pak padl do rány pan ředitel a ačkoli vyzkoušel všechna možná C, také nic neuměl.

Potom šel okolo okna finanční dozorce, — ten už docela nic neuměl.

Konečně jako by byl s nebe spadl, opodál oken kráci — Milošův pan učitel. Na polo již utrápené mamí spadl v té chvíli balvan se srdce, mamí k oknu přiskočí a zavolá:

„Páne učitelí! Páne učitelí!“

Mžikem oka byl pan učitel u okna a mamí již mu podává Boženčinu tabulku a kamínke a zároveň i vypráví celou smutnou dlouhou historii s Boženčiným C. Pan učitel tedy s veškerým uměním svého krasopisu napsal na tabulku Boženice C a s veškerou váhou své autority vyložil Boženice, že toto C jest „úplně správné“. Boženka vzala tabulku, pohlédla na C, pak na pana učitele, pak opět na C, potom řekla: „Děkuji“ a za chvíli se nepozorovaně i s tabulkou vytratila ven. Ale sotva že se ocitla za dveřmi, již popadla svými vlastními slzičkami promočenou houbičku, pověšenou na špagátku při tabulce, a mžikem oka i paně učitelovo C — zmizelo s tabulky. Pak šla rovnou do zahrady, tam se usadila v koutku pod ořešinu a dala se do pláče, až jí usadalo její malé srdce. . . . Byl již večer. Boženka si již zase se svou tabulkou seděla v koutku v pokoji a potichu štkala, a chudák mamí si již ani rady nevěděla. Konečně přišel tatí a ten byl s Boženkou tuze brzy hotov.

„Ukaž tabulku, — a kamínke,“ pravil. Pak nahoru do rohu tabulky na prvé místo napsal C a pokračoval: „Tak. A po večerí tohle C napíšeš třicetkrát, jak vám uložil pan učitel, a budeš to C psát, ať má ocásek jaký chce, ať má břicho jaké chce, ať má hlavičku jakou chce, ať má bambuličku jakou chce. Ráno ve škole poprosíš pana učitele, aby se nehéval, řekneš mu všechno, on ti pak sám napíše nové C a všechno bude zas dobře. Rozumělaš? Ne-li, budeš bita a bude to.“

„Ro-h-ro-h-zu-h-zu-měla,“ zaštkala Boženka, div jí srdce neprasklo.

A po večerí Boženka na svou věrnou tabulku svým věrným skřípavým kamínkem naskřípala 30 C. Ráno Boženčin pan učitel již o všem věděl,

to pan učitel Milošův dal mu zvěst. A když potom při prohlídce tabulek přišla na řadu i Boženka a ona se slzami v očkách všechna ustrašena zajíkatí se počala, pan učitel se rovnou otázal:

„Kdo pak ti psal tohle C?“

„Prosím pane učitel, náš tatínek.“

„Nu dobře. A proč pak jsi nepsala C, které ti byl napsal Milošův pan učitel, co?“

„Proto že ho taky neumí,“ v pláči vyrazila Boženka. . . .

Autorita Boženčina pana učitele slavila triumfy.

Perpetuum mobile.

Napsal Ed. Jilovský.

Pan Václav Nepokoj byl hodinářem, ale nikoliv obyčejným hodinářem. Kdyby takových hodinářů bylo ve světě jen deset, pak zajisté by byla celá sociální otázka rozřešena. Když na Vikárce na svém místě blízko u dveří se uvelebil a svým posluchačům začal otvíratí oči, obyčejně se celé společnosti ani domů nechtělo, a pan Würfel — dej mu Pán Bůh nebe — musil častokrát „významně“ divítí se na své hodinky, nežli mu neodbytní hosté dopřáli odpočinku. Pan mistr byl mládencem jako pan Brouček, rodina mu tudíž nenadělala mnoho starostí. Než bylo by chybno, domnívati se, že byl pan Nepokoj vůbec bez starostí. Věnoval zajisté mnoho času bádání v oboru své živnosti, a mnohý vlásek předčasně sešedivělý mohl by vypravovati, mnoho-li virých myšlének rozčítalo neobyčejnou obrazotvornost v nadané hlavě. Zejména v poslední době zanášel se pan Nepokoj myšlenkou neobyčejnou a dle zdání jeho přátel příliš smělou. Dal se na pole, kde již tisíce vědátorů chtělo si dobytí vavřínu, — ale musili vždy odejítí s nepořízenou. Abych nešířil slov, řeknu krátce, že pan Nepokoj chěl vynaléztí „perpetuum mobile“. Jest dovedným hodinářem, lehce vládne tolika kolečky, proč by se mu nemělo podařiti, aby sestavil stroj, který by sám od sebe, beze vsí zevnitřní nebo vnitřně pobádající příčiny v pohybu se udržel, dokud by zase svým tvůrcem nebyl zastaven? Pak by arci odpadla všelijaká pružná péra a podobné drobnosti, pak by přestala bázeň, že zůstane stroj státí, když ho roztržitý majitel zapomeno natáhnotí. A přenesme nový vynález na hodiny važní na mlýny, továrny atd., zda by rozhodně nenastala nová doba, ve které by se na naši páru, vodní sílu atd, dávalo s vysokou jako na starý strop? Pan Nepokoj již dávno na svoje „perpetuum mobile“ myslí a učinil je takorška svým životním povoláním. Není již daleko od cíle. Nedávno radostí zářil a téměř neustále byl volal „heureka“ t. j. nalezl jsem, kdyby potracený vynález po desíti minutách se nezastavil.

Když tak poněkud jen si představíme směle a věru velkolepé myšlénky paně mistrových, nepodíváme se zajisté ani dost málo, proč se společnosti u dveří na Vikárce nikdy nechtělo domů, a proč pan Würfel tolikráte musil se divítí „významně“ na hodinky. —

Ale přišla doba, že pan Václav Nepokoj stával se jaksi zamklým, — ba stalo se dokonce, že po několik neděl na Vikárku nepřišel. — Hosté udiveně tázali se druh druhu po příčině, ale každý krčil ramenoma. Snad . . . ? Možná snad . . . ? Konečně pan mistr rozluštil záhadnou otázku sám. Oznamil slavnostně celé společnosti, že po dlouhé rozvaze se . . . oženil.

Radostně „sláva“ ozvalo se ode dveří na Vikárce, a sklenice cinkaly šťastnému novomanželu.

Než po „rozhodném kroku“ nastal také rozhodný obrat v životě. Pan mistr také vynechával své výlety na Vikárku, a když přišel, jaksi mu jazyk vypovídál službu. Ba pan Würfel nepotřeboval ani vyhovovati hodinek, pan Nepokoj aspoň nikdy „nepředřel“.

Takové počínání popletlo docela celé společnosti hlavu. Toho se přece nenadáli! Pan Šimek, nejdůvěrnější ze všech přátel mistrových, umínil si, že vyzví příčinu. Čekal, až pan Nepokoj bude v dobré chvíli. Když se toho dočkal, naklonil důvěrně k němu svoji hlavu a zeptal se ho, zdali snad nešťastně „perpetuum mobile“ nedá mu pokoje, že se tak změnil a tak nápadně se vyhýbá celé společnosti?

„Perpetuum mobile?“ — zasmál se pan mistr — „ba, brachu, co mně dalo špekulace, a nyní, když je mám doma, až mně z něho hlava bolí!“

„Ty že máš doma perpetuum mobile?“

„Ano, tak jest!“

„Hoši, pan mistr našel a má doma „perpetuum mobile!““

„„Sláva, sláva, sláva!““

Tvář pana mistra se poněkud vyjasnila, ale v jeho úsměvu mohl by i nezkušený člověk vyčístí něco hořkého.

Když se vřava poněkud utišila, steré oči upřely se na pana Nepokoje se zvědavou otázkou, jako by chtěly říci:

„Nuže, pochlub se, vypravuj!“

Pan mistr pochopil. Usmál se bolně a jako se slzou v oku počal své vysvětlení:

„Ano, milí přátelé, o čem jsem po celý život přemýšlel, zůstávalo mi skryto, poněvadž jsem ještě nevěděl, co jest moje žena. Perpetuum mobile existuje na světě již dlouho, od té doby, kdy Pán Bůh stvořil Evu. Každá žena má ve svých ústech „perpetuum mobile“, a moje žena snad nejmější. Je to starý vtíp, ale bohužel pravdivý.“

Opět steré „sláva“ ohlušovalo Vikárku. Pan mistr však honem vstal a chystal se k odchodu. Nerad by přivedl svoje „perpetuum mobile“ do pohybu. Nebo nepřestane pak až do rána. A potom ještě celých čtrnáct dnů. A to jest věru mučnickví!

Vzpomínky.

Napsal R. H.

Bylo mi smutno; to obyčejně brávám do ruky staré papíry: dopisy, zprávy, žádosti, vysvědčení a podobné listiny všech možných druhů. Mám jich už hezkou hromádku. Člověk v tom vidí kus života, ale již minulého. Tu psaní od kollegy, plné humoru a mladistvého ohně, tu od milého učitele, pod jehož zraky jsem vzrostl ze školáka v jinoha, zde od malé sestřičky písmem neumělým, slohem prostým, dětským, vedle pak několik s.lov třesoucí se rukou dobré matičky, z nichž láska dýše, tu zase kancelářské písmo strýcovo, úřednický stručné a přece upřímné, při něm čtveráčívý lístek sestřenky, a dále první dopis z redakce Na ten dívával jsem se dlouho s hrdoostí, ba považoval jsem jej za jakousi věc „literárně posvátnou“. Dnes také se mi dostal do ruky, leč neusmál jsem se. Vždyť mi připomněl přítele, kterýž . . . Pamatuji se na to jako dnes — bylo to v sobotu při kreslení — v kvartě. Odešel ze školy, bylo mu jaksi nevolno. A druhého dne dostal od lékaře vysvědčení na odchodnou — z tohoto světa. Nemohl jsem tomu ani uvěřiti. Třetí den přišel jsem do školy, pohledl na místo, kde sedával — bylo prázdné. Jen v lavici ležel jakýsi sešit; byly to jeho literární poznámky, jež si tam zapomněl. Chtl jsem si je vzíti na památku; tu však přišel jiný spolužák, říka, že si je již sám byl vyzádal. Prosil jsem aspoň o podpis zesnulého přítele, avšak jemu byl právě tak drahý, jako mně. Neměl jsem tedy míti žádné památky po svém nejdražším a jediném upřímném příteli. Mrzelo mne to velice . . . Za několik dní však ztratily se ony poznámky mému spolužáku, někdo mu je ukradl; i přišel si ke mně postěžovat a já jako věrný přítel jsem mu řekl: „Vidiš, mně jsi nechtěl dáti ani podpis a teď nemáš nic.“ A zatím jsem byl zlodějem sám. Vyštíhl jsem si z desek podpis zesnulého přítele a přilepil do zápisníku. Poznámky sice se mi také již ztratily, zas mi je ukradl někdo jiný, ale podpis ten dosud chovám jako památku vskutku vzácnou. . . . Probíral jsem se dále ve svém archivu. Našel jsem školní zprávu z druhé třídy obecné školy. Známky na ní byly dosti špatné; nevím již, zdali tím byl vinen pan učitel nebo já, — ale ať už je tomu jakkoliv, několik čtverečků podle staré sazby — se tam přece vplížilo. Vpravo je podpis našeho tehdejšího pana učitele; byl ještě mladický a tuze hodný, snad proto zažil málo radostí na světě. Už je tomu také hezkých pár let, co se dostal do výslužby — na svaté pole. Ještě dále vpravo jest rubrika: Podpis rodičův aneb jich zástupcův, — a pod ní několik tahů prostých, neumělých, vybledlých již inkoustem, trochu rozmazaných, — snad mi někdy zpráva zmokla anebo jsem na ni uročil několik slziček, když jsem byl bit za špatné vysvědčení. Nepamatuju se už; mně dostací, že je to podpis tatínkův. Nemám po tatíčkovi ničeho mimo poetivé jméno, jež mi odkázal a jež mám zde v tom podpisu, neboť to je mým pokladem; vždyť již staří říkávali: Počestné jméno nejlepší jest dědictví. Kolikráte již jsem nad tím podpisem poseděl hezkou chvíli a leckdy také mi zvlhly při tom oči. Ach, kolikráte zlíbal jsem ten podpis na místo ruky, již byl psán, a jež mi již dávno zehmala naposlady. . . . Papír žlutne, písmo vybledá a my blíž a blíž jsme svému konci. Zajde i tisk této prosté vzpomínky a my ještě dřív. Opaďáme druh po druhu jako sežloutlé listí stromů na podzim . . .